سەنتەری ڕۆشنبیری کارا

بێ ئاگایی هەتا کەی؟

إلى متى الغفلة؟

وەرگێڕانی
پشتیوان حسن کەرەم

چاپی یەکەم ١٤٣٣ کۆچی

=====================================

ماڵپەڕی بەهەشت
www.ba8.org
islam_kurd_ba8@yahoo.com
07701517378
عێراق - کوردستان - کەلار
هەمیشە لەگەڵمان بن بۆ بەرهەمی نوێ
کتێبی ژمارە (١٣٩) لە کتێبخانەی ماڵپەڕی بەهەشت

سەنتەری ڕۆشنبیری کارا

سەنتەرێکی ڕۆشنبیری و بانگەوازی ئیسلامی و گشتی هەمە لایەنە ، نا حزبی و سەربەخۆیە ، هەوڵەکانی دەخاتە گەڕ بۆ سەرخستنی بەها باڵاکان.

بۆ تێگەیاندنی ڕۆڵەکانی کوردستان و کورد زمان بە بیروباوەڕی ئیسلامی ڕەسەن بە پێی بەڵگە و تێگەیشتنی باشترین پێشینەکانی ئوممەتی ئیسلام .

دروست کردنی تاکی دڵسۆز و کارا بۆ خزمەتی ئیسلام و نیشتمان بۆ ئەوەی هۆکاری پێشکەوتنی وڵات و خەڵکی بن..

بەرنامەی پەرستن و کار و بانگەواز ، بۆ ئەوەی خەڵکی دڵسۆز بە بەرچاوڕوونی تێبکۆشن و هەنگاو هەڵنێن.

ڕێکردنەوەی تەوەری گفتوگۆ و لێك تێگەیشتن بێ کورت هەڵهاتن و توندبوون ، تەنها بەڵگە و تاوتوێ کردنی بۆچوونەکان و یەکلابوونەوەی وتەکان و بۆچوونەکان لە ڕوانگەی بەڵگەو بنچینەکانی ئیسلام .

هەنگاونان بەرە و کۆمەڵگەیەکی ئیسلامی پەیوەست بە ئاینەکەیەوە ، فراوان لە کردار و گەورە لە بیرکردنەوە و جوان لە ڕەفتاردا.

ئامانجی هەموو کارەکانیشمان تەنها ڕەزامەندی خوای گەورەیە، وە پاشان خزمەت کردنی کۆمەڵگاکەمانە..

لە دوعای خێرتان بێ بەشمان مەکەن

بەناوی خوای گەورەومیهرەبان

پێشەکی

الحمدُ لله ربِّ العالمين، والعاقبة للمتقين، ولاعدوان إلاّ على الظالمين، والصلاة والسلام على سيد المرسلين، وقائد الغر المحجلين، وعلى آله وصحبهِ أجمعين، أما بعد.....

بێ ئاگایی دەردێکی زیانبەخش وبەئاکامە، نەخۆشیەکی ترسناك وسامناکە، زاڵ دەبێ بەسەر دڵەکانداو لەناخ ودەروونەکاندا جێگیردەبێ ودەنیشێتەوە، پاشان ئەندامەکان وجەستەش کۆت وبەند دەکات.

زۆربەی خەڵکی ئەمڕۆ لە بێئاگاییەکی ڕاستەقینەدا دەژین لەخواوڕۆژی دوایی، ڕازاوەیی ژیانی دونیا تووشی فیتنەیانی کردووە، هیوادرێژی هەڵی خەڵەتاندوون، سەرمەشق وڕێپیشاندەریان بووەتە هەواوئارەزوو شەیتان ونەفسی بەدفەرمان، لەگەڵ ئەوەشدا وادەزانن شتێکی چاك ئەنجام دەدەن!!

خوێنەری یەکخواپەرست !

کەی لەم بێئاگاییەت بەخەبەردێیتەوە؟ کەی لەم خەوەت هەڵدەستی؟ کەی دەگەڕێیتەوە بۆ بێداری وهۆش وژیری؟ کەی چاك دەبیتەوە لەگەڵ پەروەردگارت؟ کەی چاولێکەری پێغەمبەرەکەت دەبیت (صلی الله علیه وسلم)؟ کەی ئیش بۆ دوارۆژت دەکەیت؟

ئایا نازانی -بەڕێز- کە بێئاگایی بریتیە لە کوشتنی کات لە بەتاڵیدا وڕاهێنانی نەفسە لەسەر ئەو شتانەی کە حەزی لێیەتی وئارەزووی دەکا؟ خوای پەروەردگار دەفەرموێت:

﴿ٱقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ مُّعْرِضُونَ ۝١﴾ (الأنبياء:١)واتە: کاتی حیساب ولێپرسینەوەی مەردم لەکاروکردەوەیان نزیك بۆتەوەو ئەوانیش لەغەفڵەت وبێئاگاییدان لەو ڕۆژە، ڕوو دەسوڕێنن وگوێیان لێی نیە، لەوە دانچڵەکێن کەخوا پێیان دەکات!

بێئاگایی زۆربەی خەڵك

پێشەوا ابن قیم (ڕەحمەتی خوای لێبێت) دەڵێت: " ئەگەر بیربکەیتەوە لەحاڵی ئەم خەڵکە دەبینیت هەموویان مەگەر کەمتر لەکەمێکیان نەبێت دڵەکانیان بێئاگایە لەیادی خوا، شوێنی ئارەزوویان دەکەون، بۆیە کاروباریان بووەتە هەڵەشەیی وکەمتەرخەمی، واتە کەمتەرخەمن لەوەی سوودیان پێدەگەیەنێت وبەرژەوەندیانی تێدایە، بەڵکو سەرقاڵن بەوەی سوودیان پێناگەیەنێت وبەزەرەیان دەشکێتەوە ئێستا یان دواتر".

بینیت کە چۆن زۆربەی خەڵك لەخوا بێئاگان ! و شوێنکەوتەی حەزوئارەزووەکانیانن، وکەمتەرخەم وبێئاگان لەکاروباری دینی خۆیان بەڵام بۆ کاری دونیایی زۆرزان و ڕۆچوون تێیدا، خوای میهرەبان دەفەرموێت: ﴿ وَمَآ

﴿ أَكۡثَرُ ٱلنَّاسِ وَلَوۡ حَرَصۡتَ بِمُؤۡمِنِينَ ١٠٣ ﴾ (يوسف) واتە: زۆربەی خەڵك، هەرچەندە تۆ زۆر سووریش بی وتێبکۆشی بۆباوەڕهێنانیان، ئەوان هەر باوەڕناهێنن.

یان دەفەرموێت: ﴿ وَإِن تُطِعۡ أَكۡثَرَ مَن فِي ٱلۡأَرۡضِ يُضِلُّوكَ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِۚ ﴾(الأنعام:١١٦).

واتە: ئەگەر لەزۆربەی خەڵکانی ئەم سەرزەویە، کەبێباوەڕن، گوێڕایەڵی وپەیڕەوی بکەیت ئەوا لە ڕێگەی خوا لات دەدەن وچەواشەو سەرلێشێواوت ئەکەن.

وە هەروەها دەفەرموێت: ﴿ وَإِنَّ كَثِيرٗا مِّنَ ٱلنَّاسِ عَنۡ ءَايَٰتِنَا لَغَٰفِلُونَ ﴾ (يونس: ٩٢)واتە: بێگومان زۆربەی خەڵکی لەنیشانەکانی ئێمە بێئاگاوغافڵن.

بەڵام ئایا بێئاگایی ئەو خەڵکە لە خواو ڕۆژی دوایی بەڵگەوپۆزشە بۆیان؟ نەخێر....بەڵگەنیە بەدەستیانەوە، بەڵکو بەڵگەیە لەسەریان، چونکە خوای بەڕەحم پێغەمبەرانی ڕەوانەکردووە ئەوانیش خەڵکیان بانگ کردووە بۆپەرستنی خوا بەتاك وتەنهایی، و وازهێنان لە بێئاگایی وریچکەکانی گومڕایی، وەهەروەها پەرتووکیشی دابەزاندووە کەتێیدا ووریایی دەداتە خەڵك لەبێئاگایی وبێداریان دەکاتەوە.

خوای پەروەردگار دەفەرموێت: ﴿ وَٱذۡكُر رَّبَّكَ فِي نَفۡسِكَ تَضَرُّعٗا وَخِيفَةٗ وَدُونَ ٱلۡجَهۡرِ مِنَ ٱلۡقَوۡلِ بِٱلۡغُدُوِّ وَٱلۡأٓصَالِ وَلَا تَكُن مِّنَ ٱلۡغَٰفِلِينَ ٢٠٥ ﴾ (الأعراف:٢٠٥).واتە: بەلارەملی وبەترسەوەو بەنهێنی ولەسەرخۆ، هەمیشە گەورەیی خوای پەروەردگارت یادبکە، وە هەموو بەرەبەیان ودەماودەمی ئێوارانێك وهەرگیز لەبێئاگایان مەبە.

بۆیە لەسەر بەندە پێویستە کە هەرکات چووە حاڵەتێکی بێئاگاییەوە یادی خوابکات وسووربێ لەسەری، بەو شێوەیە وەکو جەنگاوەرێکی لێدێت لەنێو ڕاکردووەکان و زیندوویەك لەنێو مردووەکان".

❁❁❁❁❁❁

سزای ئەوانەی بێئاگـان

ئەو کەسانەی کەبێئاگان و بەو شێوەیە ژیان دەگوزەرێنن، چەند سزایەکی دونیایی وقیامەتیان بۆ هەیە:

- خوای گەورە هەواڵمان دەداتێ سەبارەت بەوەی کە سزا دونیاییەکان بەهۆی بەدرۆخستن وبێئاگاییەوەیە،

بۆیە دەربارەی گەلی موسا کاتێ باوەڕیان پێ نەبوو و ئازاریاندا دەفەرموێت: ﴿ فَٱنتَقَمۡنَا مِنۡهُمۡ فَأَغۡرَقۡنَٰهُمۡ فِي ٱلۡيَمِّ بِأَنَّهُمۡ كَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَا وَكَانُواْ عَنۡهَا غَٰفِلِينَ ١٣٦ ﴾(الأعراف:١٣٦) .

واتە: ئێمەش تۆڵەمان لێ سەندن ولە دەریای نیلدا نقومان کردن خنکان، لەبەر ئەوەی ئایەت وموعجیزەکانی ئێمەیان بەدرۆدانـاو غافڵ وگێل وبێئاگاش بوون لێیان بۆیە هەوڵی بەدرۆخستنەوەیان دەدا.

●خوای گەورە دۆزەخی-کە جێگای سزا قیامەتیەکەیەتی- گێڕاوە بە دوامۆڵگەونشینگەی ئەوانەی بێئاگان، دەفەرمویت: ﴿وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِّنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ ۖ لَهُمْ قُلُوبٌ لَّا يَفْقَهُونَ بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَّا يُبْصِرُونَ بِهَا وَلَهُمْ آذَانٌ لَّا يَسْمَعُونَ بِهَا ۚ أُولَٰئِكَ كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ ۚ أُولَٰئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ ﴿١٧٩﴾﴾ (الأعراف) واتە: زۆرێکمان لەجنۆکەوئادەمی بۆ دۆزەخ بەدی هێنا، دڵیان هەیە کەچی هەقی پیێ وەرناگرن وتێ ناگەن لەهەق وچاویان هەیە کەچی دەسەڵاتی خوای پیێ نابینن وە هەستی بیستنیان هەیە، بەڵام پیێی نابیسن، ئەمانە وەك ئاژەڵ (مەڕ وبزن و وشترو گا)ن بەڵکو لەئاژەڵیش وێڵتـرن، ئەوانەن غافل وبێئاگا لەئایەتەکانمان.

ئەم ئایەتە ڕوونی دەکاتەوە کە سەرەنجام و دواشوێنی بێئاگایان بریتیە لە دۆزەخ کە خراپترین چارەنووسە، چونکە ئەوانە سوودیان لە هەست وئەندامەکانیان وەرنەگرت، بەڵکو خستیانە خزمەت دونیاو سەرپێچی خوایان پێدەکرد، هەڵنەسان بە پێدانی مافی شوکرانەبژێری پێیان.

دڵیان هەیە بەڵام دڵانێکی ڕەقە وهیچ ئومێدێکی لێناکرێ، ناهەژێ ونەرم نابێت، سوودوپەند لەهیچ ئامۆژگاری ووتارێکی ترس ئامێز وەرناگرێ، وەکو بەردە بەڵکو ڕەقتر !!

وە چاویشیان هەیەو ڕووکەشی شتەکانی پیێ دەبینن، بەڵام حەقیقەت وناوەخنی ڕاستیەکانی پیێ نابینن، ناتوانن جیاکاری بکەن پیێی لەنێوان شتانی سوودبەخش وزیانبەخش.

وە گوێیشیان هەیە بەڵام شتە پووچ وبەتاڵەکانی پیێ دەبیسن و گوێ ڕائەدێرن بۆ درۆو گۆرانی وغەیبەت وفیتنەیی، سوودی لیێ وەرناگرن بۆ بیستنی حەق و ڕاستی کە بریتیە لە کتێب وفەرمایشتی خواو سوننەتی پێغەمبەرەکەی(صلی الله علیه وسلم) وئەوەشی لەوانەوە هەڵدەهێنجرێن.

ئای سەرکەتن وئاسوودەیی لەوانەوە چەند دوورە کە ئەوە حاڵیان بێت ...... ڕێنموونی ودامەزراوی لەسەر دین چەند دوورە لێیانەوە کەئەوە ڕێبازو ڕێچکەیان بێت.

● خوای پەروەردگار دەفەرمویت: ﴿إِنَّ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا وَرَضُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاطْمَأَنُّوا بِهَا وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آيَاتِنَا غَافِلُونَ ﴿٧﴾ أُولَٰئِكَ مَأْوَاهُمُ النَّارُ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨﴾﴾ (یونس).

واتە: بێگومان ئەوانەی وا لە ڕۆژی قیامەتدا ئومێدوبڕوایان بە دیدارولیقای ئێمە نیە وبۆ خۆشیان بەم ژیانی دونیایە-لەجیاتی دوارۆژ- ڕازین وپیێی دڵنیان (واتە پاڵیان پێوە داوە وادەزانن هەتاهەتایە تێیدا دەمێننەوە)، وە ئەوانەش کەلە نیشانەوئایەتەکانی ئێمە بێئاگان جیێ وشوێنی ئەوانە گشت هەر ئاگری دۆزەخە بەهۆی ئەو کارە خراپانەوە لەدونیادا کردویانن.

● وە هەروەرها سەبارەت بە سزای بێئاگایان لە دۆزەخدا دەفەرمویت:﴿وَاقْتَرَبَ الْوَعْدُ الْحَقُّ فَإِذَا هِيَ شَاخِصَةٌ أَبْصَارُ الَّذِينَ كَفَرُوا يَا وَيْلَنَا قَدْ كُنَّا فِي غَفْلَةٍ مِّنْ هَٰذَا بَلْ كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٩٧﴾ إِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ حَصَبُ جَهَنَّمَ أَنتُمْ لَهَا وَارِدُونَ ﴿٩٨﴾﴾ (الأنبیاء) .

واتە: ئەوسا ئیتر بەڵێنە ڕاست ودروستەکەش "بۆهاتنی قیامەت" نزیك دەبێتەوە واتە، هەر یاجوج وماجوج لەو جێگای خۆیانەوە هاتنە دەرێ ئەوە ئیتر قیامەتیش نزیکە، ئەوسا ئیتر چاوی ئەوکەسانەی خوانەناس وبێبڕوان ئەبلەق ئەبێ و، لەجێی خۆی ناجولێ، واتە لەبەر نارەحەتی ئەو ڕۆژە چاویان بۆ ناترووکێ، هاواریان لێ بەرز ئەبێتەوەوئەلێن: ئەی تیاچوو خۆمان ! بەڕاستی ئێمە لەغەفلەت وبێئاگاییدابووین لەم ڕۆژە، نەك هەر بێئاگا بەلکو ستەمکاریش بووین لەخۆمان، بێگومان ئێوەوئەو شتانەش لەجێی خوا ئەتانپەرستن گشت دەبنە دارودەوەن وسووتەمەنی دۆزەخ هەردەبێ لەگەڵ بتەکاندا بچنە نێویەوە.

- خوای گەورە هەواڵمان ئەداتێ دەربارەی ئەوەی کە هەرکاتێك بێئاگایی باڵی کێشا بەسەر دڵداو تێیدا حوکمی کرد سەردەکێشێ بۆ ڕازی بوون بە کوفرو بێباوەڕی دڵ ئاسوودەبوون پێی، و داخستنی هەموو دەرگاکانی ڕێنموونی، و مۆرکردن وهەڵگەڕانەوەی دڵ-پەنا بەخوا- کەبەو هۆیەشەوە هەرگیز پشتیوان وسەرکەوتوو نابێ بۆ گەڕانەوەو هیدایەت وەرگرتن، خوای گەورە دەفەرمویێت: ﴿ مَن كَفَرَ بِٱللَّهِ مِنۢ بَعۡدِ إِيمَٰنِهِۦٓ إِلَّا مَنۡ أُكۡرِهَ وَقَلۡبُهُۥ مُطۡمَئِنُّۢ بِٱلۡإِيمَٰنِ وَلَٰكِن مَّن شَرَحَ بِٱلۡكُفۡرِ صَدۡرٗا فَعَلَيۡهِمۡ غَضَبٞ مِّنَ ٱللَّهِ وَلَهُمۡ عَذَابٌ عَظِيمٞ ١٠٦ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمُ ٱسۡتَحَبُّواْ ٱلۡحَيَوٰةَ ٱلدُّنۡيَا عَلَى ٱلۡأٓخِرَةِ وَأَنَّ ٱللَّهَ لَا يَهۡدِي ٱلۡقَوۡمَ ٱلۡكَٰفِرِينَ ١٠٧ أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ طَبَعَ ٱللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمۡ وَسَمۡعِهِمۡ وَأَبۡصَٰرِهِمۡۖ وَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡغَٰفِلُونَ ١٠٨ ﴾ (النحل).

واتە: هەرکەسێك پاش بڕواهێنانی بەخوا کافرو بێباوەڕ بێتەوە بێگومان سزای توند دەدرێ ودەکەوێتە بەر قین وتوڕەیی خواوە مەگەر کەسێك زۆری لێکرابێ ولەو کاتەشدا دڵنیابێ بەئیمان، بەڵام کەسێك بەپێ خۆشبوونی خۆی سنگی بۆکوفر فراوان وگوشاد بکاو کوفرەکەشی پێ خۆشبێ ئەوە قارو توڕەیی خوایان لەسەر دەبێ وسزایەکی گەورەشیان لەدواڕۆژدا بۆهەیە، چونکە ئەوان ژیان وگوزەرانی ئەم دونیایەیان هەڵبژارد بەسەرپاشەڕۆژدا، وەهەڵبژاردنی دونیا بەسەر دواڕۆژدا کافربوونە، بێگومان خواش خەڵکانی کافروبێباوەڕ شارەزاو ڕێنوێن ناکات بۆسەر ڕێی ڕاست، ئەمانە ئەو کەسانەن کەخوا مۆری بەدبەختی بەسەر دڵ وگوێ وچاویاندا ناوە ئیتر هەق وناهەق لەیەك جیاناکەنەوە وەئەوانە غافڵ وبێئاگایشن، گوێ بەهیچ شتێك نادەن.

بێئاگایی هۆکاری هەموو خراپەیەکە

ئەگەر بەندە تێرابمێنێ لەو هەموو تاوان وسەرپێچییەی کە ڕوودەدات، وە لەو بەڵاونەهامەتییەی کە دادەبەزێت، وە لەو خێروبەرەکەتەی کەهەڵگیراوە، وەیاخود ئەو ڕەوشتە نەشازو ناپەسەندانەی کە دێنەکایەوە وسەرهەڵدەدەن، دەبینی تەنها بێئاگایی هۆکارەکەیەتی وهاندەروپاڵنەرێتی وەبەتایبەت ئەگەر هاوکات وپەیوەست بێت لەگەڵ حەزوئارەزوودا.

پێشەوا ابن قیم (ڕەحمەتی خوای لێبێت) دەڵێت: " کاتێك کە بێئاگایی لەخواو ڕۆژی دوایی هاوکات وپەیوەست دەبێت بە شوێنکەوتنی حەزوئارەزووەوە هەموو شتێك لەنێوانیاندا لەدایك دەبێت ودروست دەبێت، وە زۆر جاریش یەکتردەگرن وجیانابنەوە لەیەکتر. وەئەوەی لە خراپی وتێکچوونی حاڵی ئەم دونیایە وورد بێتەوە بەشێوەیەکی گشتی بۆی دەردەکەوێ کە هەمووی دەرهاویشتەی ئەم دووبنچینەیەیە کەبریتین لە : بێئاگایی و شوێنکەوتنی ئارەزوو :

بێئاگایی دەبێتە لەمپەرێك لەنێوان بەندەو تێگەیشتن و زانینی حەقدا وای لێدەکات کەحەق نەناسێت و بۆیە دەبێتە یەکێك لە گومڕاکان. بەڵام شوێنکەوتنی ئارەزوو دەبێتە هۆی ئەوەی کە بەندە شوێنی حەق نەکەوێت بۆیە دەبێتە یەکێك لەوانەی کە تووڕەی خوایان لەسەرە".

❁❁❁❁❁❁

نیشانەکانی بێئاگایی

خوێنەری خۆشەویست بێئاگایی چەند نیشانەیەکی هەیە، جا هەرکاتێك یەکێك لەونیشانانەت هەست پێکرد لەخۆتدا ئەوا بزانە کەلە مەترسیدایت، ولێپرسینەوەی خۆت بکە وفریای ئەوە بکەوە کەلەدەستت چووە، وەدەست بکە بەبەرەنگاربوونەوەی ئەم نیشانانە بەڕێگەی شەرعی ودروست بۆئەوەی هەتاهەتایە ڕزگارت بێت.

لەو نیشانانەش:

١- هاوبەش بڕیاردان بۆخوا ، کەلە گەورەترینی نیشانەکانی بێئاگاییە.
٢- بێباوەڕی ودووڕوویی.
٣- ئەنجامدانی کارەقێزەونەکانی وەك زیناو نێربازی وخواردنەوەی مەی وجگە لەوانەش.
٤- لەدەستدانی نوێژەکان ونەکردنی لەکاتی خۆیداو لەمزگەوت بەکۆمەڵ.
٥- کەم یادکردنی خوا.
٦- کەم خوێندنی قورئان.
٧- وازهێنان لەدوعاوپاڕانەوەو ڕووکردنەخوا.
٨- خۆشویستنی دونیاو هەوڵ ولێبڕاوی بۆ کۆکردنەوە وهەڵگرتنی.
٩- خۆچوواندن بە دوژمنانی خوا لەجل وبەرگ وشێواز و ڕێچکەیاندا.

١٠- هاوڕێیەتی کردنی کەسی خراپ وئەوانەی خوا یادت ناخەنەوە.

١١- کات بەسەربردن لەشتی پڕوپووچ وبێسوودا.

١٢- زۆر خواردن وخواردنەوەو خەوتن وتێکەڵاوی، چونکە سەردەکێشێ بۆ خراپبوونی دڵ وتەمەڵی ئەندامەکان لە پەرستش.

١٣-گوێگرتن لەگۆرانی وسەیرکردنی کەناڵە ژەهراویەکانی فەساد.

١٤- خۆنەپاراستـن لە حەرام وحەڵاڵ.

١٥- ئەنجامدانی حەرامکراوە ڕووکەشیەکانی وەك: بەکارهێنانی مادەی بێهۆشکەرو جگەرەو شەرواڵ شۆڕی (پیاوان)و ڕیش تاشین و، سفوری ئافرەت ودەرچوونیان بۆ شوێنان بەجوانی وڕازاوەیی و بۆنداری وجگەلەمانەش.

يا أسير الغفــلات

قد مضى العمر وفات   يا أسيـر الغفـــلات
حصّـل الزاد وبـــادر   مسرعاً قـل الفـــوات
فإلى كـــم ذا التعامي   عن أمورٍ واضحـــات
وإلى كـــم أنت غارق   في بحـار الشهـــوات
لـم يلن قلبــك أصلاً   بالزواجر والعظــات
بينمـا الأنسان يُسـأل   عن أخيه..قيل مـات
وتــراه حـملــــوه   سرعــةً للفلـــوات
أهلهُ يبكــوا عليــهِ   حســرةً بـالعبــرات
أين من قد كـان يفـ   خر بالجياد الصافنـات
ولــهُ مــالٌ جزيــلٌ   كالجبـال الراسيـــات
سار عنها رغـم أنـفٍ   للقبور الموحشـــات
فاغنم العمـر وبـادر   بالتقـى قبـل الممـــات
وأنب وارجع واقلـع   عن عظيـم السيئـات
واطلب الغفـران ممن   ترتـجى منه الهبـات
ثم نادِ في الدياجي   يامـجيب الدعـــوات
اعـف عنا يا رحيمـاً   وأقـلـنا العثـــرات

واتە: ئەی یەخسیری بێئاگایی وا تەمەن ڕۆیشت ولەدەست دەرچوو .... هەستە توێشوو کۆبکەرەوە بەخێرایی پێش ئەوەی بمریت.... هەتا کەی بێئاگای لە کاروکردەوەی ڕوون وئاشکرای شەرع.... وەهەتا کەی نغرۆ بویتە لەدەریای ئارەزووەکان.... هەرگیز دڵت نەرم نابێ بەپەندو ئامۆژگاری.... لەکاتێکدا مرۆڤ پرسیار دەکا سەبارەت بەبراکەی وەڵامی دەدەنەوە بەوەی کە مردووە.... دەبینی هەڵی دەگرن بەرەو گۆڕستان.... کەس وکاری بۆی

دەگرین وبەئاخ وسوێن بۆی.... کوا ئەو کەسەی کەشانازی دەکرد بە کەس وکارو لەشی خۆی.... ماڵ ودارایییەکی زۆری وەکو شاخەکانی هەبوو.... کەچی ئێستا بەناچاری بووەتە خۆراکی گۆڕو تەنهایی..... دە بگەڕێوەو پەشیمان بەرەوەو وازبێنە لەتاوان وگوناه..... داوای لێخۆشبوون بکە لەو خوایەی کە ئومێدی لێ دەکرێت..... پاشان بانگی بکەو لێی بپاڕێرەوە لەشەوەزەنگی تاریکیدا وبلێ ئەی وەڵامدەرەوەی داواکان.... بمانبوورە ولێمان خۆشبە ئەی بەسۆز وبەبەزەیی ومیهرەبان....

وە شاعیرێکی کوردیش سەبارەت بە بێئاگایی دەڵێت:

لەناکەس کارییا، خاکم بەسەر، ڕۆیی بەبا عومرم
خودا! تـۆ بـمژێنە تا لەبــەر قاپی کەسێ دەمــرم

بە زایع چوو لە(مالا یعنی)یا وەقتم هەموو، یەعنی
دەبێ وەقتێ لە(بو الوقت)ێ بـخوازم دا تیا بـمرم

ئەجەل دەورم دەدا: حازربــە وادەی دەورو تــەسلیــمە
مـنی غـەفڵەت زەدە هێشتا خەریکی مـەسئەلەی دەورم
خەیاڵی پووچی دنیـا وا دەمــاغ ودڵمـی پێچـــاوە
قیامـەت، هەر مـەگەر ڕۆژی قیامـەت بێتـــەوە فکــرم

(زیادکراوی وەرگێڕ)

ماڵی بێئاگا

ئایا خوێنەری بەڕێز ئەم ماڵە دەزانی چیە؟

ئەوە ماڵێکی تاریکە وەکو گۆڕ ... هەرچەندە ڕازێنرابێتەوە بەگرانبەهاترین ڕاخەرو ئامێرو پێداویستی.

ئەوە ماڵێکە پڕە لەخراپەکاری وسەرپێچی ئاشکرا لەدینی خوادا.

ئەوە ماڵێکە شەیتان هێلکەی تێدادا ناوەو بێچووی هەڵهاتووە ... لەگەڵیاندا بەیانی ونیوەڕۆو ئێوارە بەشدارە.

ماڵێکە گرنگی نادرێ تێیدا بە پەروەردەی منداڵەکانیان لەسەر داوێنپاکی و ڕەوشتی بەرزو جوان.

ماڵێکە گرنگی نادرێ بەکاتەکانی نوێژ، نیوەڕۆ لەگەڵ عەسردا دەکرێت، مەغریب لەگەڵ عیشادا دەکرێت، ئەوە نوێژی بەیانی هەر مەپرسە !

ماڵێکە پڕە لە هۆکاری بڵاوبوونەوەی خراپەکاری و بانگەشە بۆ نەنگی و ئاکاری ناباو.

ماڵێکە پڕە لە وێنەی هەڵواسراوی گیان لەبەر ومرۆڤ و پەیکەرو هاوشێوەکانی.

ماڵێکە شەوانی تەرخانکراوە بۆ سەیرکردنی ئەوەی کە دەبێتە هۆی توڕەبوونی خوا، ڕۆژەکانیشی بۆ خەوتن و پشوودان و لەدەستدانی فەرزو واجباتەکان.

ماڵێکە تێکەڵاوی کوڕوکچی نێوان خزمان و دراوسێکانی تێدا ئەنجام دەدرێت.

ماڵێکە زیادەڕۆیی تێدا دەکرێت لە خواردن وخواردنەوەو کەلوپەلدا.

ماڵێکە کۆڕو مەجلیسی غەیبەت ودرۆ و گاڵتەکردن وسووکایەتی بەناموسی خەڵکی وبەندەکانی خوای تێدا دەکرێت.

ماڵێکە کە خزمەتکارو شۆفێرو ئەندامەکانی بەکوڕوکچەوە بەتەنها دەکەون لەپێچ وپەناو شوێناندا.

ماڵێکە گوێبیستی دەنگی بەرزی گۆرانی دەبێت و دووکەڵی جگەرەونێرگەلەی تێدا بەرزدەبێتەوە.

ماڵێکە گوێبیستی قورئان نابێت کە بخوێندرێت، یان زیکرویادی خوا، نەفەرمان بەچاکەو نە نەهی لە خراپە.

ماڵێکە داب ونەریتی تێدا بەپیرۆز ڕادەگیرێت وگرنگی دەدرێت بە مۆدێلی جلوبەرگی پێچەوانەی شەرع، ئافرەتەکانی ڕاهاتوون بەپۆشین ولەبەرکردنی جلی ڕازاوەو تەسك و تەنك و کراوەو کورت بەرانبەر بە نامەحرەم، پیاوانیش بەیاری کردنی وەرەق ودۆمینە وشەترەنج و پۆشینی ئاڵتون وئاوریشم و لووتبەرزی نواندن بەرانبەر بەندەکانی خوا.

ماڵێکە تێیدا ئازاری دایك وباوك دەدرێت و سیلە وپەیوەندی ڕەحم ناگەیەنرێت.

ماڵێکە هەتیوی تێدایەو ئەشکەنجەی دەدرێت ومافی نادرێتێ.

ماڵێکە غەش وخیانەتی تێدا دەکرێ لەموسڵمانان و ئامۆژگاری تێدا نیە.

ماڵێکە سەرۆك وسەرگەورەی نیەو هەموو بەویستی خۆی هەڵسوکەوت دەکات.

ئامان ئەی خوێنەری چاکەخواز ماڵەکەت یەکێك نەبێت لەو ماڵانەو لەوانیش نەچێت.

بەڕاستی ماڵی موسڵمان جیاوازە لەوانە

ماڵی پاکی وپاکداوێنیە....

ماڵی ڕێزو وەفاوپیاوەتیە....

ماڵی ناوەندگیریە وزێدەڕۆیی نەکردنە لەشتەکاندا....

ماڵی زیکروقورئان خوێندنە....

ماڵی نوێژو ڕۆژووە.....

ماڵی زانست وزانینە.....

ماڵی چاکەکردن وسیلەی ڕەحمە....

ماڵی تەقواو خواپەرستیە.....

ئاوها ماڵێك دەروونت هەست بەئاسوودەیی دەكات لەجەنجاڵی وژاوەژاوەی دونیا.

بانگێك لە کانگای دڵەوە

ئەی بێئاگا.... ئەی ئەوکەسەی کە لەسەر ڕێگەی بێئاگایی و کات کوشتنی... ئەی ئەو کەسەی کە گوێ نادەی بەحەڵاڵ وحەرام، ئەمرو نەهی، گوێڕایەڵی وسەرپێچی، چاکەکاری وخراپەکاری.

هەرکاتێك حەزو ویستت ئارەزووی شتێك بکات ئەنجامی دەدەی.... وە هەرکاتێك چاوت تامەزرۆی بینینی نامەحرەمێك بکات ڕووی بۆ وەردەگێڕی.... وە هەرکە دەستت ئارەزووی بەرکەوتنی حەرامێك بکات ئەنجامی دەدەی.... وە قاچەکانت حەزیان لە ڕۆیشتن بێت بۆ شوێنێکی نەشیاو پێیان دەڕۆیت.... ورگت حەزی بەخواردنی تەنانەت حەرامێکیش بێت خۆپارێزی ناکەی !!

ئایا شەرم ناکەی لەبینینی خوا بۆت؟

ئایا لە تۆڵەو سزای خوا ناترسی؟ کەبەڕاستی سەختە: ﴿إِنَّ أَخْذَهُ أَلِيمٌ شَدِيدٌ﴾ (هود:١٠٢). واتە: بەڕاستی سزاو گرتنی خوا ئێش پێگەیەنەرو بەهێز و توندە.

وە پێغەمبەری خوا(صلی الله علیه وسلم) دەفەرموێت" إِنّ اللّهَ لَيُمْلِي لِلظّالِمِ حَتّى إِذَا أَخَذَهُ لَمْ يُفْلِتْهُ "(رواه مسلم)

واتە: خوای گەورە مۆڵەتی ستەمکار دەدات هەتا دەیگرێ ولەناوی دەبات بەشێوەیەك کەلە دەستی دەرناچێت.

ئەی براو خوشکانی داوێنپاك !

هەتا کوێ دەتەوێ بڕۆی لەم ڕێگەی بێئاگاییەدا وپشت کردنە پەروەردگارت ؟

ئایا هەست بە نامۆیی وزۆری تاوان و گوناه ناکەیت؟

ئایا ناتەوێ بگەڕێیتەوە بۆ لای پەروەردگارت؟

ئایا غیرەت ناتگرێ کە دەبینی بەندەکانی تری خوا پێشبڕکێیانە لە خواپەرستیداو تۆش نوقمی تاوان وسەرپێچی بوویتە و یەخسیری ئارەزووەکانتی؟

ئەی لەخۆبایی! هەڵمەخەڵەتێ بە لێبوردن وچاوپۆشی خوایی بۆت، چونکە تۆ تۆڵەوسزا نابینی وهەست پێناکەیت لەسەر تاوانەکانت، دوور نیە لە ئایندەیەکی نزیکدا سزای تاوانەکانت بچێژیت، وە لەوانەیە سزابدرێیت بەهۆی تاوانەکانتەوەو هەستیشی پێ نەکەیت، ئایا نازانی کە ڕووکردنە تاوان وئانجامدانی گوناه خودی سزای تاوانەکانتە؟

ئایا نازانی کە پشت کردنە خواپەرستی و نەکردنی چاکە سزای تاوانەکانتە؟

ئایا نازانی کە بێئاگاییت لە خوا لەگەورەترینی سزاکانە؟

خوای گەورە دەفەرمویت:﴿ مَن يَعۡمَلۡ سُوٓءٗا يُجۡزَ بِهِۦ ﴾ واتە: ئەوەی خراپەوگوناه بکات دەبێت ئاکامی بچێژێت.

- ئەوە باوکە ئادەمە(علیه السلام) کە بەهۆی پاروویەکەوە لە بەهەشت دەرکرا !!
- ئەوە یونس پێغەمبەرە(علیه السلام) کە ڕۆیشت وئیزنی خوای وەرنەگرت، خرایە ناو دەریاوەو نەهەنگ قووتی دا !!
- یەکێ لە خواپەرستان سەیری گەنجێکی بێ تووکی کرد ، مامۆستاکەی پێی ووت: ئەم سەیرکردنە چیە؟ دەبێ سزاکەی بچێژیت، دوای چل ساڵ قورئانی بیرچوویەوە !!
- هەندێ لە پێشینان وتوویانە: عەیبەم لە کەسێك گرت کە هەندێ لە ددانەکانی نەمابوو، کەچی دواتر هەموو ددانەکانم هەلوەری!! وە سەیری ئافرەتێکم کرد کە حەڵاڵ نەبوو بۆم، سەیری خێزانم کرا !!
- ابن سیرن دەڵێت: باسی پیاوێکم کرد بە نەبوونی، خۆم ئیفلاس بووم !

خوێنەری خۆشەویست: ئەوانە پێغەمبەران وخواپەرستان وزانایانن کەهەندێك جار بێئاگایی ڕووی تێیام کردووە کەچی لێیان نەبووراوە، زوبەزوو پاداشتەکەیان وەرگرتووە.

ئەی تۆ لە چ حاڵێکدای لەکاتێکدا بێئاگایی ڕەگی کووتاوە لە دڵتدا؟ پەیوەست بووە پێتەوە؟

لەگەڵ ئەوەشدا تۆ لەو خەڵکانەی کە تووشی لەخۆبایی بوون بویتە.... وات داناوە کەهەرچی دەکەیت لە تاوان وگوناه وسەرپێچی وپاشان بەساردیەکەوە بلێیت : خوایە لێم خۆشبە بەدڵێکی بێئاگاوە، یان دووڕکات نوێژت کرد ، هەرچیت کردووە دەڕووات و خراپەکانت دەگۆڕێت بە چاکە؟ نەخێر ئەمە لەخۆبایی بوونە وسوودت پێناگەیەنێت، چونکە خوا هەرچی پێناخۆش بێ تۆ ئەنجامی دەدەیت، کەچی تۆش هەرچیت پێخۆش بێت دەتەوێت خوا پێتی بدات !

ئـــامۆژگـــاری

بەڕێزان ! وەکو دڵـمان نەبێت وایە، وەکو بڵێی ئەم قسانە بۆ جگە لە خۆمان دەکرێت...

- خۆشەویستان! پەپوولەسلێمانکە کەمێگ لای پێغەمبەر سولەیمان(علیه السلام) غایب بوو، سولەیمان ووتی: ﴿ لَأُعَذِّبَنَّهُۥ ﴾ واتە دەبێت سزای بدەم. جا لەو کەسەی کەبەدرێژایی ژیانی غایب وپشت لەخوایە..... ئایا ناترسی لەسزاو توڕەبوونی خوا.
- موسا(علیه السلام) سێ جار ڕاجیاوازی هەبوو لەگەڵ خضردا لە هاوڕێیەتیەکەیدا، کەچی خضر پێی ووت : ﴿ قَالَ هَٰذَا فِرَاقُ بَيْنِي وَبَيْنِكَ ﴾ (الكهف:٧٨) واتە: خدر وتی جا ئێستا لەیەکتر جیادەبینەوە. ئەی ئەو کەسەی کەچەندین جار سەرپێچی خوا دەکەیت ناترسی پێت بووترێت لە خوا جیابەرەوە؟
- حەسەنی بەصری کەسێك بوو کە زۆر دەترساو دەگریا، لۆمەیان کرد لەسەر ئەوە ئەویش ووتی: کێ دڵنیام دەکات لەوەی ئەگەر خوا سەیری تاوانەکانم بکات وبفەرموێت: بـڕۆ لێـت خۆش نابـم !

ساتێك لەگەڵ ئەوانەی یـادی خـوادەکەن

خوێنەری ئازیز! پێشینەچاکەکان حاڵێکی تریان هەبوو، ئەوان بەبەردەوامی خوا لەیادیان بوو هەمیشە لە پەرستنیشدا بوون، و تێکۆشانێکی بەردەوامیان دەکرد بەرانبەر دوژمـنانی خوا، کەچی لەگەڵ ئەوەشدا دەترسان لەوەی لێیان وەرنەگیرێت وبدرێتەوە بەسەریاندا !!

- حەسەنی بەصری بەلای گەنجێکدا تێپەڕی کە جلێکی جوانی لەبەردابوو، کە پێی سەرسام بووبو، حەسەنی بەصریش دەڵێت: ئەی نەوەی ئادەم تۆ سەرسامی بە گەنجێتیەکەت، سەرسامی بە جوانیەکەت، کەچی گۆڕ جەستەت دادەپۆشێت ودەگەیت بەکردەوەکانت و ڕووبەڕویان دەبیتەوە، هاوار بۆتۆ چارەسەری دڵت بکە، چونکە ئەوەی خوا ئەیەوێ لە خەڵك چاکبوونی دڵەکانیانە.
- وەلە ووتەیەکی تریدا دەڵێت:نەوەی ئادەم ئیزنی پێدراوە بەکۆچ کردن(مردن) کەچی ئەوان لەسەرەتایانەوە تا کۆتاییان دانیشتوون خەریکی یاریکردن و خۆیان سەرقاڵکردووە.
- ئەبو عمرانی جونی دەڵێت: ئەی خەڵکینە بە مۆڵەتدان ودواخستنی خوایی فریو مەخۆن، چونکە سزاوگرتنی خوا سەخت وبەتینە.
- ئەبو ریاحی قیسی دوای مەغریبان کە ڕێگاکان چۆڵ دەبوو، دەهات ودەڕۆیشت ودەیوت: ئەی شەو ورۆژ تاکەی دێن ودەچن ولەتەمەنم دەخۆن لەکاتێکدا من بێئاگام لەوەی لێم داوا دەکرێت، إنا لله وإنا إليه راجعون..... إنا لله وإنا إليه راجعون.
- پیاوچاکێکی تر دەڵێت: ئەی خەڵکی ئەگەر ئێوەش بێئاگابن ئەوا خوا بەندەگەلێکی هەیە کە لێی بێئاگانابن وشەورۆژ لەپەرستنیدان.

وازبهێنه لەبێئاگاییت

بەڵێ هەرئێستا وازبێنه لەو بێئاگاییەت کە تێیدایت و دوای مەخە بۆکاتێکی تر، چونکە کات بریتیە لە هەناسەو چیتر ناگەڕێتەوە، وە هەروەها تەمەن لەوە بەنرخترە کەبەهەدەربدرێ بەفیڕۆ بچێ لە یاری وشتی بێسوودا.

- یەکێ لەپێشینان وتویەتی: شەوو ڕۆژ ئیش لە تۆ دەکەن، دەتۆش ئیشیان تێدا بکە.
- یەکێکی تر دەڵێت: شەوو ڕۆژ سەرمایەی باوەڕدارە، قازانجەکەی بەهەشتەو زەرەروزیانەکەیشی دۆزەخە.
- یەحیای کوڕی مەعاز دەڵێت: بێئاگایە ئەو کەسەی ڕۆژگارەکانی لەشتی بێ بایەخدا بەسەردەبات، وە ئەندامەکانیشی تووشی نەهامەتی دەکات، دەمرێت وپێش ئەوەی بەخەبەربێتەوە لەوەی کە دەیکات.
- ئەبو عەباسی دەینوری دەڵێت: لە دونیادا هیچ شتێك نیە ئەوەندەی کات ودڵ بەرێزوچاك بن لەکاتێکدا تۆ لە دەستیان دەدەی.
- ئیبراهیمی کوڕی شەیبان دەڵێت: ئەوەی کاتەکانی ژیانی بپارێزێت ونەیفەوتێنێت لەوەی ڕەزامەندی خوای تێدانەبێت دین ودونیای بۆ پارێزراودەبێت.

خوێنەری بەڕێز ئابەم شێوەیە بوو حاڵی پێشینان وەکو ئێمە کاتەکانی ژیانیان بەسەرنەدەبرد ، ئەمەش بەلای کەسی ژیرەوە نامۆ نیە، چونکە خودی کات بریتیە لە تەمەن، وەتەمەنیش گرانبەهاترین کاڵایە لای مرۆڤ، ئەدی چۆن گرانبەهاترین شتت بەبێ سوود لەدەست دەدەیت؟

نسأل الله تعالى أن يجعلنا من عباده الطائعين، وأن ينجينا من طرق أهل الغفلة الخاسرين، وأن يوفقنا إلى ما فيه الخير والصلاح في الدنيا. آميـــــــن.

وآخر دعوانا أن الحمدُ للهِ رب العالمين

والصلاة والسلام على الملقب بالصادق الأمين

پاشکۆ

بێ ئاگایی کوشندە

وەرگێڕانی بەدەستکاریەوە

إدريس محمود

بێ ئاگایی کوشندە

الحمد لله وحده، والصلاة والسلام على من لا نـبـي بعده،وبعد:

خوای گەورە دەفەرمویّت: ﴿اقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ مَّعْرِضُونَ ﴾ (الأنبياء : ١) واتە : لێپرسینەوەی خەڵکی نزیك بووەتەوە لە کاتێکدا (زۆربەی) ئەوان بێئاگان وپشتیان لە ئایینی خوا کردووە .

ئەوەی بیربکاتەوە لە حاڵی خەڵکی ئەم سەردەمە ئـەوا دەبینێت ئـەم ئایەتـە بەتـەواوی جێبـەجێ دەبێت بەسەر زۆرینەی زۆری خەڵکیدا ، ئەمەش بە هۆی پشتکردن لە ئایینی خوا و بێئاگابوون لـە دوارۆژ و بێئاگابوون و لە بیرکردنی ئەو ئامانج و مەبەستەی کە مرۆڤ لە پێناویدا دروست کـراوە ، وەکو ئەوەی کە درووست نەکرابن بۆ خواپەرستی بەڵکو درووست کرابن بۆ دونیا و ئارەزووەکانی!!!

ئەوانە ئەگەر بیربکەنەوە ئەوە هەر بیر لە دونیا دەکەنەوە ، ئەگـەر کەسـێك یـان شـتێکیان خـۆش بوێت ئەوا هەر لەبەر دونیایە ، ئەگەر کاربکەن هەر بۆ دونیایە ، لە پێناو دونیادا شەڕ و دەمـەقاڵێ دەکەن ، وە بـەهۆی دونیـاوە کەمتەرخـەمی دەکـەن یـان بەشـێکی زۆر لـە فەرمانـەکانی خـوا وازلێ دەهێنن ، تەنانەت هەندێکیان ئامادەن لەبەر کۆبوونەوەیەکی دونیایی یان یاریەکی تۆپێن یان هتد ... نوێژەکەی ئەنجام نەدات یان دوای بخات و لە کاتی خۆیدا ئەنجامی نەدات !!

هەموو شتێك شوێنی خۆی هەیە لە ژیانیدا ، کار ، وەزیفە ، وەرزش ، بازرگـانی ، گەشـتکردن ، خەوتن ، خواردن ، خواردنەوە ، جگە لە قورئان و فەرمانە ئاینەکان نەبێت کـە بـێ جێگایـە و لـە دەرەوەی بازنەیە !!!

دەبینیت کەسـی وایـان تێدایـە کـە لـە کاروبـاری دونیاییـدا زۆر عـاقڵ و زیرەکـە کەچـی هـیچ سوودێکی لەم عاقڵی و زیرەکیەی خۆی وەرنەگرتووە لە بواری ئاینیدا بەڵکو وەکو کەسێکی نـەزان و نەخوێندەوار هەندێك لە فەرمانە ئایینیەکان جێبەجێ دەکات (ئەویش ئەگەر بیکات) !!!

خوای گەورە دەفەرمویّت : ﴿ يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِّنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ ﴾ (الروم : ٧) واتە : ئەوان هەر ڕواڵەت لە ژیانی دونیا بەدی دەکەن لە بەرامبەر قیامەتیش بێئاگان .

کەسێك تەماشای ئەو کەسانە بکات کە چەند بە بوێریـەوە سـنورەکانی خـوا دەبـەزێنن و تـاوان ئەنجام دەدەن لەوانەیە بڵێت: ئەوانـە بڕوایـان بـە دۆزەخ نیـە یـان ئـاگری دۆزەخ بـۆ ئـەوان درووسـت نەکراوە !!!

سەرقاڵن بە گرنگیدان بە تەندرووستی لاشە و بەختەوەرکردنی بەڵام وازیان هێناوە لە ڕووح و بەختەوەرکردنی!!!

یا متعب الجسم كم تسعى لراحته

أتعبت جسمك فيما فيه خسران

أقبل على الروح واستكمل فضائلها

فأنت بالروح لا بالجسم إنسان

لای کەسی خواناسیش ئاشکرایە کە بەختەوەرکردنی ڕووح تەنها بە خواپەرستی دەبێت ﴿ أَلاَ بِذِكْرِ اللّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ﴾

ئەو کەسانە کاتەکانیان بە کاری خراپە و سەرپێچی بە فیڕۆ دەدەن ، هەر ئەمەشە هۆکاری بێتاقەتبوونیان لە ژیان بۆیە نەك بەختەوەرنەبوون بەهۆی ئەو کارانەوە (وەکو پێیان وابوو) بەڵکو زیاتر تووشی دڵەڕاوکێ و بێتاقەتی کردن !!!

خوای گەورە فەرموویەتی: ﴿ وَمَنْ أَعْرَضَ عَن ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى ﴾ (طه : ١٢٤) واتە : ئەوەیش ڕوو وەربگێڕێت لە بەرنامە و یادی من و پشتی تێ بکات بێگومان بۆ ئەو جۆرە کەسانە ژیانێکی ترش و تاڵ و ناخۆش پێش دێت لە ڕۆژی قیامەتیشدا بە کوێری حەشر دەکرێن .

ئەو کەسانە زۆرێکیان هەست بەتاوانکردن (شعور بالذنب) یان تێدا نەماوە تەنانەت هەندێکیان پێشیان وایە لەسەر خێر و چاکەن و داکۆکی لە کارە پووچەکانیان دەکەن و پێیان وایە بەهەشت پێش کەسانی تر دەرگاکانی بۆ ئەوان والاّکراوە!!!

لەبیریان چووە یان ڕاستتر بڵێین لە بیری خۆیان بردووەتەوە کە ئەوان ڕۆژانە دەیەها و سەدەها تاوان ئەنجام دەدەن لە درۆ و بوهتان و غەیبەت و تەماشاکردنی نامەحرەم و ڕیش تاشین و ئازاردانی دایك و باوك و دراوسێ و دواخستنی نوێژ و نەگرتنی ڕۆژووی ڕەمەزان و چەندەها تاوانی تریش کە لای خوا زۆر گەورەن بەڵام ئەوان بە سووك سەیری دەکەن و بە بچوکی دادەنێن بێئاگا لەو فەرموودە بەنرخەی پێغەمبەری خوا ﷺ کە فەرموویەتی: " إياكم ومحقرات الذنوب فإنها إذا اجتمعت على العبد أهلكته " (السلسلة الصحيحة : ٣٨٩)

بە ڕاستی مرۆڤی خواناس و ژیر لەو کەسانە سەرسام دەبێت :

ئایا ئەوانە لەو ژیانە پڕ لە تاوانە بێزار نەبوون ؟! ئایا پرسیار لە نەفسی خۆیان ناکەن ؟! ئایا ئەو کەسانە بێئاگان لەوەی چی لە پاش ئەو تاوان و گوناهانەوە هەیە ؟!

مردن پاشان گۆڕ پاشان زیندووبوونەوە پاشان حەشر و حیساب پاشان یان سزای بە ئێشی خوایی یان خۆشی نەبڕاوەی ناو بەهەشت

ئایا بۆ چێژ و خۆشیەکی کەم ئەو شتانەت لە بیرکردووە ؟

بەڕاستی ئەگەر حاڵەکەت وابێت ئەوا پێویستە بگریەیت بۆ مردنی دڵت دڵێك کە لە بەرد ڕەقترە چونکە

﴿ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَشَّقَّقُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْمَاء ﴾ (البقرة : ٧٤)

وە لە ئاسنیش ڕەقترە چونکە ئاسن لە بەردڕەقیەکەی کەمترە وبەئاگر دەتوێتەوە بەڵام بەرد کە ئاگرت لێدا پەرت دەبێت و ناتوێتەوە !!

ئای بۆ کەسێکی ژیر بیربکاتەوە و پەند وەربگرێت و خۆی ئامادەبکات بۆ ڕۆژێك کە چاوەکان تیایدا ئەبلەق دەبن ، کوڕ لە باوك ، دایك لە منداڵ هەڵدێت خەڵکی لە ترسدا وەکو سەرخۆش وان ئەزانیت بۆ ؟ چونکە لەو ڕۆژەدا هەموو ڕاستیەك ڕوون دەبێتەوە وگوێیان لە سزا و نرکە و ناڵەی دۆزەخ دەبێت بۆیە لە ترسدا نازانن بۆ کوێ بچن، ئای لەو ڕۆژە سەختە (خوایە پەنامان بدە و بمان پارێزە).

خوای گەورە دەفەرموێت: ﴿ ذَرْهُمْ يَأْكُلُواْ وَيَتَمَتَّعُواْ وَيُلْهِهِمُ الأَمَلُ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴾ (الحجر : ٣) ، واتە: وازیان لێ بهێنە با بخۆن و ڕابوێرن و هیوا و ئاواتیان سەرگەرم و بێئاگایان بکات ، سەرەنجامی خۆیان دەبیننەوە (چیان بەسەردێت) .

ئایا کاتی ئەوە نەهاتووە هەموو موسڵمانێك حەقیقەتی ژیان و ئەو ئامانج و مەبەستە بزانێت کە لە پێناویدا درووستکراوە ؟

أما والله لو علم الأنام — لما خلقوا لما غفلوا وناموا
لقد خلقوا لما لو أبصرته — عيون قلوبهم تاهوا وهاموا
ممات ثم قبر ثم حشر — وتوبيخ وأهوال عظام

بڕواداری خۆشەویستم : ئەی ئەو کەسەی ئەم نوسراوە دەخوێنیتەوە کەمێك لەسەر دێڕەکانی بوەستە و پرسیار لە نەفسی خۆت بکە و بڕوانە بزانە تۆ چۆنیت لەم ژیانەدا ئایا تۆ لەو کەسە بێئاگایانەیت کە لە سەرەوە باسمان کردن یان نا ؟ وە ئایا تۆ لەسەر ئەو ڕێگا ڕاستەیت کە

گەیەنەرتە بە ڕەزامەندی خوا و بەهەشتەکەی؟ یاخود بە پێی ئارەزووەکانت هەڵسوکەوت دەکەیت و فەرمانە ئاینیەکانت بە لاوە گرنگ نیە؟

وا نازانم شتێکت هەبێ لە نەفست گرنگتر و بەنرختر بێت بۆیە خەمی بخۆ و هەوڵی ڕزگارکردنی بدە لە ئاگری دۆزەخ و تووڕەیی خوای بەدەسەلاّت .

بڕواداری خۆشەویستم : ئایینی خوا ئاینێکی تەواو و بێ کەم و کورتیە و نابێ بەش بەش بکرێت ، بۆیە پابەندبوون بە بەشێك لە دین و وەلانانی بەشێکی تری نادرووستە و هەڕەشەی توندی خوایی لەسەرە ، وەکو فەرموویەتی:﴿ أَفَتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ فَمَا جَزَاء مَن يَفْعَلُ ذَلِكَ مِنكُمْ إِلاَّ خِزْيٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يُرَدُّونَ إِلَى أَشَدِّ الْعَذَابِ وَمَا اللّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ﴾ (البقرة : ٨٥) .

موسڵمانی ڕاستەقینە لە هەموو کاتێکدا خوای لە بیرە و پەرستشی بۆ ئەنجام دەدات بە تاك و تەنهایی بە پێچەوانەی کەسانی بێئاگا و نەفامەوە کە هەر لەسەر بەرماڵ یان لە ناو مزگەوتدا خوایان لە بیرە و کاتەکانی تر لە ناو بێئاگاییدا دەژین ، ئەمەش بەڵگەیە لەسەر کاڵفامی و خراپ تێگەیشتووی ئەو کەسانە (خوای گەورە لەوانە بەدوورمان بگرێت) بڕواداری خۆشەویستم : ئەی ئەو کەسەی سەرپێچی خوا دەکەیت تا کەی ئەم بێئاگایی و سەرپێچیە ؟! تاکەی پشتکردن لە ئایینی خوا ؟! ئایا کاتی ئەوە نەهاتووە دڵە بەردینەکەت نەرم ببێت و لە پەروەردگاری جیهانەکان بترسێت ؟!

﴿ أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَن تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ ﴾ (الحديد : ١٦) واتە : ئایا ئیتر کاتی ئەوە نەهاتووە بۆ ئەوانەی کە باوەڕیان هێناوە دڵەکانیان بە نووری ئیمان ملکەچ و ڕووناك ببێتەوە و ترسی خوای تێدا بڕوێنن بە هۆی یادی بەردەوامی خوا و ئەو قورئانەی کە ڕەوانەکراوە .

ئایا کاتی ئەوە نەهاتووە بگەیت بە کاروانی تەوبەکاران ؟! ئایا تۆ لەوان کەمتریت؟! نەخێر . ئایا ئەوەت ناوێت کە ئەوان دەیانەوێت؟

ئایا ئەوان پێویستیان بە پاداشتی خوایە و تۆ پێویستت پێی نیە ؟! ئایا ئەوان لە خوا دەترسن و تۆ بەهێزیت و لە خوا ناترسیت ؟! ئایا بەهەشتت ناوێت ؟! بیربکەرەوە لە بینینی خوای گەورە لە بەهەشتدا .

بیربکەرەوە کە تۆ لەبەهەشتدا تەوقە لەگەڵ پێغەمبەری خوا ﷺ و هاوەڵەکانیدا دەکەیت (رضي الله عنهم) .

﴿ وَمَن يُطِعِ اللّهَ وَالرَّسُولَ فَأُوْلَئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللّهُ عَلَيْهِم مِّنَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاء وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ أُولَئِكَ رَفِيقًا﴾ (النساء : ٦٩) واتە : ئەوەی گوێڕایەڵی خوا و پێغەمبەرەکەی بکات جا ئەوانە لەگەڵ ئەو کەسانەدا دەبن کە خوا ناز و نیعمەتی ڕژاندووە بەسەریاندا لە پێغەمبەران و ڕاستگۆیان و شەهیدان و پیاوچاکان ، ئای کە ئەوانە هاوڕێ و هاودەمێکی چاك و بێ وێنەن !

خەیاڵی ئەوە بکە کە تۆ لە ناو باخەکانی بەهەشتدایت ، ئەو بەهەشتەی کە ڕووباری ئاوو ڕووباری شیر و ڕووباری مەی و ڕووباری هەنگوینی پاڵفتەکراو و چەندین ڕووباری تری تێدا هەیە ، هەر لەو بەهەشتەدا حۆری چاوگەشی تازە سنگ کردووی سپی هەمیشە کچی تێدایە .

بیر لەوەش بکەرەوە کە دۆزەخێك هەیە خوای گەورە بۆ تاوانبارانی ئامادەکردووە کە پڕە لە ناڕەحەتی و ئێش و ئازار و ئەشکەنجە (خوا پەنامان بدات)

﴿ كُلَّمَا أَرَادُوا أَن يَخْرُجُوا مِنْهَا مِنْ غَمٍّ أُعِيدُوا فِيهَا وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴾ (الحج : ٢٢) واتە : هەر کە هەوڵ بدەن و بیانەوێت خۆیان ڕزگار بکەن و لەو سزایە هەڵبێن (بە قامچی و تێهەڵدان) دەگێڕدرێنەوە ناوی و پێیان دەوترێت : بچێژن سزای سووتان و ئاگر .

وریابە نەکەی بە دونیا و خۆشیە کاتیەکانی هەڵبخەڵەتێیت چونکە دونیا هەر بەو شێوەیە کە خوای گەورە لەم ئایەتەدا باسی کردووە : ﴿وَاضْرِبْ لَهُم مَّثَلَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَاء أَنزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاء فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ فَأَصْبَحَ هَشِيمًا تَذْرُوهُ الرِّيَاحُ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مُّقْتَدِرًا ﴾ (الكهف : ٤٥) واتە : ئەی پێغەمبەر ﷺ نموونەیان بۆ بهێنەرەوە کە ژیانی دونیا وەك ئەو ئاوی بارانە وایە کە لە ئاسمانەوە دەیبارێنین و ڕووەکی زەوی بە هۆیەوە بەیەکدا دێن ، لەدوای ماوەیەکی کەم (هەر ئەو ڕووەك و گژوگیایە) دەبێتە پووش و پەڵاشێکی ورد و خاش ، ڕەشەبا بەم لاولادا بڵاوی دەکاتەوە ، خوای گەورە هەمیشە و بەردەوام دەسەڵاتی بەسەر هەموو شتێکدا هەیە .

سوێند بە خوا بۆ کەسی ژیر شیاو نیە خەریکی گاڵتە و گەپی دونیایی بێت لە کاتێکدا ئەو هەموو ناڕەحەتیەی قەبر و قیامەت چاوەڕێی بێت ، بیر لەو کەسانە بکەرەوە کە مردن و دونیایان بەجێ هێشت ، سوێند بە خوا تۆش وەکو ئەوان دونیا بە جێ دەهێڵیت ، بۆیە وریابە و هەڵەی ئەو کەسانە دووبارە مەکەرەوە کە بە خراپی دونیایان بە جێ هێشت ، چونکە دوایی ئەو سزایەی ئەوان دەیچەژن هەمان سزاش بۆ تۆ هەیە، خۆت ڕزگاربکە پێش ئەوەی بڵێیت:

﴿ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ ﴾(المؤمنون :٩٩، ١٠٠) واته : پەروەردگارا بمگێڕەوە بۆ دونیا بەڵكو چاكە ئەنجام بدەم و ئەو هەڵانەی لە دەستم چووە لەمەودوا لە دەستی نەدەم .

كۆتـايی

ئەی برواداری خۆشەویست : زیرەكبە و بڕیاری تەوبەیەكی ڕاستەقینە بدە، تەوبەیەك كە فرمێسكی چاو و كوڵەی دڵ و چەكەرەكردنی تۆوی ئیمان و كردەوەی چاكی ئەندامەكانی لەشت ڕاستیەكەی بسەلمێنن ، ئای چەند خۆشە ئەو فێنكییەی لە كاتی تەوبەكردندا بە دڵی مرۆڤدا دێت ، لە پاش تەوبەكردنێكی ڕاستەقینە ژیانێكی نوێ دەست پێدەكات ، دڵەكەت بەرگێكی سپی دەپۆشێت ، و نەرم و ناسك دەبێت ، كاتێك منداڵێكی هەتیو ببینیت فرمێسكی بێ باوكی لە چاو دەبارێت ، ئەو كاتە دڵە ناسكەكەت هانت دەدات بەدەستت یارمەتی بدەیت و بەزمانت دڵنەوایی بكەیت و بە چاوت فرمێسكی میهرەبانی بۆ هەڵبڕێژیت و بەدڵیشت خۆشت بوێت، ئەمەیە ئیمان ، ئیمان هەر ئەوەنیە تۆ نـوێژ بكەیت(هەرچەندە نوێژ زۆر گرنگە) بەڵكو ئیمان دەیەها بەشی هەیە ، بۆیە با لە پاڵ ئەوەی نوێژیش دەكەین با یارمەتی هەتیو و بێوەژن و هەژار و نەخۆشەكانمان لە بیرنەچێت ئەگەر بە لەتە خورمایەكیش بێت .

=====================

ماڵپەڕی بەهەشت

www.ba8.org

لە دوعای خێر بێ بەشمان مەكەن

======================================

﴿وَسَارِعُوا إِلَى مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ﴾

برا و خوشكی موسڵمانی خێرخواز :

زۆرێك لە كتێب و نامیلكەكانی ماڵپەڕی بەهەشت چاپ دەكەین و لە شار شارۆچكەكانی كوردستان بڵاودەكەینەوە گەر تۆش دەتەوێت بەشداری بكەیت لەم خەیرەدا دەتوانی پەیوەندیمان پێوە بكەی ٠٧٧٠١٥١٧٣٧٨